

Раковски с ореола на един истински народен вожд, герой и мъченик. Заслугите на Раковски се измерват с средата и условията, в които той се е родил, живел и работил, и с ония движения, на които даде тласък неговата деятелност. Тия заслуги са направили името на Раковски легендарно име на народен водител, чието дело може да ни бжде един красив пример какво може да направи една възвишена любов към народа.

Сред шума на събитията, които помрачиха небосклона на родната ни земя, сред шемета на горещите страсти, днес за нас, българите, е от особено големо значение да чувствуваме стогодишнината на пламенния родолюбец Раковски. Ако в лутаницата на безверието, в което сме изпаднали, днес може да срещнем слънцето, което би озарило нашия живот, би събудило нашите копнежи, би раздвижило творческите ни сили, би ни вдъхнало вера в бъдещето, то несъмнено това слънце ще ни огрее, ако, като разкъсваме булото на мрака, можем да обхванем образите на плеадата велики труженици за просветата и свободата на българското племе, ако, като се приобщим към тях, се събудят и загорят в душите ни ония качества, които са необходими за всеки голем и малък общественик, за всеки учен или прост гражданин в нашата земя, качества, които окръжават с ореола на светии деятелите от възражданието ни и националните борби, качества, които са вжплотени в живота и дейността на Раковски — пламенна, чиста любов към българския народ и удивително безкористие в стремежите и делата. Раковски в истинския смисъл с тия свои качества е бил достоен учител на поколението, което израстна под неговото влияние, учител, чието дело е било образец на воля и трудолюбие, чийто живот е бил идеал за постижение. Можем смело да кажем, че духът на Раковски владееше целата епоха, след него до освобождението ни, епоха която роди Каравелов, Левски, Бенковски и Ботев, великите изпълнители на неговия завет.

Днес може би по вече от друг път българския народ чувствува нужда от свои водачи. Наистина, нам не липсват днес големи умове, не сме лишени от светли таланти, но кажете, имаме ли съчетани талантлив ум с възвишен характер? Само тоя общественик, у когото големия ум е съчетан с жезлната воля и преди всичко с чистата любов към народа и безкористността, достигаща до самопожертвуванието на Раковски, само тоя общественик може да завладее духовете, да ги издигне и поведе по пътя на творчество и народно благоденствие.

За голема скръб, нашето време от освобождението до днешен ден не роди и не издигна ни една голема личност не роди ни един възвишен герой, не направи лозунг ни едно